

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

§. III. Respondetur ad auctoritatem Concilij Pisani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

tur; quid enim erit tam rectum, & iustum, quod istorum iudicio non iniquum, iniustumque credatur? si Rei ac damnati iudicia & querelas attendas, nulla unquam fuit iusta sententia, nec placuit perituris. At, inquires, *judicabit Parlamentum, equa an iniqua fuerit à Pontifice Appellatio*; sed hoc ipsum querimur, & negamus fieri posse; neque enim pronuntiari potest iusta Appellatio, nisi sententiam iniustam dicas: at quæ Parlamento in sententias Pontificum potestas & iurisdictio? aut qui Canones, & quæ ratio permittat, ut plus deferas Parlamento absolventi, quàm Pontifici damnantis? num verò Parlamentum permetteret, in sententijs à se datis, causisque temporalibus ad Pontificem appellari, & hunc de iustitia Appellationis cognoscere? cur ergo in causis spiritualibus sibi tribuant, usurpentque, quod in merè temporalibus, quæ multò minoris momenti sunt, Pontifici non permittunt? Quacunque ergo ex parte huiusmodi Appellationes inspicias, iniustæ sunt, & Galorum pietate prorsus indignæ.

§. III.

Respondetur ad auctoritatem Concilij Pisani.

SUMMARI A.

1. *Auctoritas Concilij Pisani à Maimburgo adducta.*
2. *Hujus Concilij auctoritatem multis ex capitibus dubiam esse & incertam, evidentibus argumentis ostenditur, & auctoritate ipsius Concilij Constantiensis, ac etiam Maimburgi testimonio.*
3. *Nec tamen aliquid in Concilio Pisano aut decusum, aut factum, quod Pontificum in Concilia auctoritati derogare possit; & questionem in Concilio agitatam toto Cælo ab ea distinctam esse, quæ modo inter nos vertitur.*
4. *Mala fides Maimburgi sententiam Parisiensis Universitatis pervertentis.*

I.

Rijcitur 10. (a) In Concilio Pisano, quod Anno MCCCCIX. congregatum & peractum est, multis cum scriptis tum exemplis ostensum est, Pontifices Concilio subdi, & ab isto judicari, puniri, damnarique posse. Nam primò cum quidam in sacro illo Senatu sustinuisent, nullam Concilij esse in Pontifices Romanos potestatem; Patres eam protestationem derisui habuere, utpote nullo Antiquitatis exemplo fultam. Deinde quidam Petrus Plaufi doctrinâ celebris, & unus ex Universitatis Parisiensis deputatis, quæ tunc temporis ad supremum gloriæ pervenerat, egregiè multisque rationibus ostendit, multum Ecclesiam supra Pontifices esse, & consequenter etiam Concilium, quo Ecclesia repræsentatur, addiditque hanc esse Parisiensis, omniumque Galliæ Universitatum sententiam. Ut primùm peroravit, exscenditque cathedrâ, secutus est Novariensis Episcopus, seque ex suggestu ostentans, & voce, quâ omnibus intelligi posset, protestatus est, centum & tres Doctores ac Theologiæ Licentiatos, qui ex varijs Universitatibus confluerant, iussuque Cardinalium hanc causam diligenter examinauerant, cum Parisiensi schola in eandem sententiam convenire; imò & Bononiensem ac Florentinam famâ doctrinæque celebres; & Florentinam quidem scripto libello, quem viginti Doctores subsignaverant, mentem suam expressisse. Tandem re in Concilio maturè, lentèque discussâ, Benedictum XIII. & Gregorium XII. quamquam eorum alter verus Pontifex esset, Papali dignitate abdicarunt, initisque suffragijs novum Ecclesiæ Pontificem dedere, Alexandrum videlicet V. quem pro vero Legitimòque Pontifice, & tora ferè Ecclesia, si paucos excipias Benedicto, Gregoriòque addictos, agnovit; & ipse Alexander, quamvis notæ sanctitatis, mortique vicinus, ubi finiri ambitio solet, se verum Pontificem pro-

(a) Maimb. Traittè Histor. ch. 21. f. 184. & du Grand, Schism. d' Occident lib. 4. à fol. 63.

professus est. Patet ergo Auctoritatem Concilij supra Pontificem in Concilio Pisano multis modis ostensam esse. Et verò fuisse hoc Concilium Oecumenicum, & unum ex majoribus conventibus, qui unquam in Ecclesia peracti sint, patet ex numero & dignitate Prælatorum, qui illi adfuerunt: quippe Cardinales quinque supra viginti, Patriarchæ quatuor, Episcopi 182, Abbates 290. inter quos Capita & Generales omnium Ordinum, Magni Ordinum S. Sepulchri, Theutonici, Rhodiorumque Magistri, Universitatum Parisiensis, Tholosanæ, Aurelianensis, Andegavensis, Cracoviensis, Viennensis, Pragensis, Coloniensis, Oxfordiensis, Cantabrigiensis, Bononiensis, Florentinæ aliarumque Deputati: Legati quoque Metropolitanarum & Cathedralium Ecclesiarum supra centum: Theologiæ, sacrorumque Canonum supra trecentos Doctores. Oratores denique Galliæ, Poloniæ, Bohemiæ, Cypri, Siciliaeque Regum: Ducum quoque Baviaræ, Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantij, Brandenburgi, omniumque ferè Germaniæ Principum; præter alios Hispaniæ, Arragoniæ, Hungariæ, Suediæ, Norwegiæ, Daniæque Reges, qui tandem Concilio Pisano adhæsere. Ergo quo primùm tempore conferri inter se Conciliorum potestas & Pontificum cæpit, tot Regnorum, Provinciarum, Universitatum, Ordinum, Doctorum, Episcoporum, hoc est, totius ferè Christiani Orbis vox una & sententia fuit, Pontifices Concilio subesse, ab eoque judicari, puniri, deponique posse. Hactenus ferè verba Maimburgi ex Gallico translata.

II. *Resp.* Hæc Maimburgi narratio partim & argumentatio, eodem filo, quo reliquæ hujus Auctoris, contexta est: videlicet ex principijs aut dubijs, aut falsis, semper tamen specie veri coloratis, ut eodem tempore placeant, fallantque incautos? Nam *Primo* certum quidem est in Concilio Pisano fuisse Gregorium XII. & Benedictum XIII. Pontificatu ejectos, electumque Alexandrum, sed non æquè certum jure id factum, & ex legitima potestate; nec propterea novi Pontificis electione cessavit dubitatio, quis pro vero Pontifice habendus esset: nec sublatum Schisma, imò quod plerique eorum temporum Auctores notant, auctum potiùs, diffusumque novi Pontificis accessione, adeò, ut cum prius Ecclesia in duas, postea in tres factiones scinderetur, augente incertitudinem

Pontificum numero, eâ ferè ratione, quâ in Labyrintho, non idè certius eas, quia pluribus vijs: & qui Gregorio ac Benedicto adhærebant, nec pro hæreticis aut Schismaticis habiti sunt, quòd videlicet multis nec inanibus rationibus niterentur, ut Concilio Pisano non subscriberent, nec satis de vero Pastore constaret; imò etiam sanctos reperias, qui Concilio Pisano oblectati sunt, inter quos S. Antoninus: (a) *Pisanum Concilium, inquit, vel Conciliabulum, cum non esset alicuius eorum, qui se pro Pontifice gerebant, auctoritate congregatum, non erat ablatum ipsum Schisma, sed augmentatum ex duobus, tribusve se pro Papa gerentibus.* Et alibi testatur: *Gregorium à multis DELIM timentibus & peritis creditum fuisse verum Pontificem tempore ejusdem Concilij.* Si ergo à Pisano conventu electo Alexandro, depositisque Benedicto & Gregorio, multi nihilominus sanctitate & doctrinâ conspicui, nec Alexandrum agnovère, nec à Gregorio separati, nec tamen pro Schismaticis, sed pro veris pijsque catholicis habiti sunt, sequitur omnino, Concilium Pisanum non fuisse pro certo & Oecumenico, nec novam electionem Alexandri, & Gregorij abdicationem pro legitima habitam; alioquin Schismatici impijque, qui aut legitimo Concilio, aut vero Pontifici obliterent, & abdicato, falsoque adhærerent. Planè post Concilium Pisanum, Neapolitanum & Siciliae Regna, Romandiola, Ducésque Bavariae, ac plurimi Germaniae Episcopi Gregorio adhæsere, neque is alligari se voto credebatur, quod de Pontificatu abdicando emiserat; quippe cum id votum conditionatum esset, si videlicet Petrus de Luna idipsum præstaret; hoc quippe dignitatem retinente, nec pax Ecclesiae obrineri poterat, nec Schisma extingui, cum Regna, Provinciae que non paucae Benedicto parerent, Arragonia videlicet, Navarra, Castellae, Scotia, Baleares, Corsica, Sardinia, aliaeque, & Eugenius IV. in apologia (b) fatetur Obedientias Gregorij & Benedicti fuisse non modicam Christianitatis partem. Idque aperte Petrus de Alliaco Episcopus Cameracensis professus est, qui sedente Constantiensi Concilio librum scripsit de Ecclesiae & Cardinalium potestate; is enim primam conclusionem his verbis expressit:

(a) *Licet*

(a) S. Antonin. 3. p. Tit. 22. c. 5. §. 2. & c. 6. §. 2. (b) V. epist. Archiepisc. Narb. in M. S. Regesto Concil. Schelstrate in Actis Concil. Consl. fol. 51. Eugen. IV. in Apolog. contra Basileenses. Turrecr. lib. de Eccles.

(a) Licet Concilium Pisanum fuerit legitime ac canonicè celebratum, & duo olim contendentes de Papatu jussè & canonicè condemnati, & electio Alexandri V. fuerit ritè ac canonicè facta, prout hæc omnia tenet Obedientia Domini nostri Papæ Joannis XXIII. tamen due Obedientie duorum contendentium probabiliter tenent contrarium, in qua opinionum diversa & aduersa veritate non sunt minores difficultates Juris & facti, quàm ante Concilium Pisanum erat de Justitia duorum contendentium. Hæc Alliaci confessio doctrinâ clarissimi, qui que eodem tempore scribebat, rerum, quæ in Concilio fiebant scientissimus, tantò pluris esse debet, quòd ipse à Joanne XXIII. purpuram accepisset, ejusque partes teneret; sicque non tam odio aut partium studijs, quàm rei veritate ad hæc scribenda permotus credi debeat. Et re ipsâ Concilium Constantiense hanc Alliaci sententiam amplexum est, approbavitque. Cùm enim Anno 1415. die 4. Januarij Joannes Dominicus Cardinalis & Nuntius Gregorij XII. in Concilio comparuisset, cæptum est à Patribus disceptari, an cum purpura & insignibus Cardinalis admittendus esset? multis abnuentibus, censebant alij admitti eum debere, inter quos Alliacensis Cardinalis præcipuus, cujus etiam sententia prævaluit, & Gregorij Legatus galero purpureo insignis magnòque apparatu in Constantiam investus est. Audi Acta Concilij ex duobus MM. SS. Codicibus Bibliothecæ (b) Victorinæ, Maimburgo sæpe & vehementer laudatis. *Alij asseruerunt, Licentiam fratri Joanni Domini concedendam cum capello rubeo ingrediendi: & hujus sententia fuit R. D. Petrus Cardinalis Cameracensis, & quidam alij, die namque 22. Januarij, D. Frater Joannes Dominici tituli S. Marci Presbyter Cardinalis Ragusinus, ut Cardinalis & cum Capello rubeo medius inter Dominos Ducem Bavarie & Ducem Briegæ sequentibus Dominis Wormatiensi, spirensi, & Verdensi Episcopis in Obedientia dicti Gregorij persistentibus, qui omnes prædictis Legatis Gregorij extra Constantiam obviavere, & Civitatem Constantiæ sunt ingressi &c.* Nota Episcopum Ragusinum à Concilio Pisano, & ab Alexandro V. & Joanne XXIII. nunquam pro Cardinali agnitum esse, sed Patres Constantienses rationibus Petri Alliacensis permoti eum pro tali recepere, sicque ipso facto professi sunt, jura Gregorij non adeò projecta esse & conclamata, ut sustineri

(a) Petrus Alliac. in Conclusionib. à Philippo Labbeo editis, & in Appendicem Concil. Constant. rejectis. (b) Regelt. Concil. Constant. ex duobus M. M. SS. Bibliothecæ S. Victoris.

stineri pro vero Pontifice non posset; si enim certum erat Gregorium Pontificem non esse: ergo æquè certum, non esse veros Cardinales, quos ipse purpurâ induisset, cur ergo pro talibus habiti, admisisque? Idem Episcopus Ragusinus, cum Gregorij XII. insignia Pontificia ædibus suis appendisset, & propterea ingens inter Patres certamen accensum esset, eorum præsertim, qui Joannis partes sequebantur; die 20. Novembris collectis in Concilio Patribus certatum diu est, pugnantibus Antistitum votis, tandem prævaluit sententia negantium tolerari insignia Pontificia deberi, nisi ipse Gregorius coram præsensque adesset; in hoc ergo omnium vota convenere, ipsi Gregorio permitti posse, si adesset, ut insignibus uteretur Pontificiæ dignitatis: non ergo certum erat Pontificem non esse; quomodo enim in tam sacro senatu permitterent Gregorium Mimum agere, & in ludibrium supremæ potestatis, ipsoque Joanne Pontifice coram tiaram ostentare alteri raptam? Audi ipsius Concilij tabulas: (b) *Alij verò asserunt supradicta arma in locis prædictis in Obedientia Domini Nostri Joannis XXIII. constitutis affigi non potuisse, & per consequens, ex quo deleta fuerant, reponi non debere, & hujus sententia fuit D. Patriarcha Gradenfis, & alij, qui plures, quàm alteri sententia adhererunt dicentes, nisi Angelus Corvatio personaliter veniret, ipsius arma ibidem non debere depingi.* Sed nihil æquè ostendit, Patres Concilij Constantiensis Decreta Pisani Concilij, & Gregorij abdicationem, ac electionem Alexandri, & Joannis, pro dubijs, incertisque habuisse, quàm quæ sessione 14. peracta sunt, in qua cum Gregorius non prius Papatu cedere vellet, quàm ut Joannis XXIII. tanquam Pontificis mentio nulla fieret, ut Sigismundus Imperator auctoritate & delegatione Gregorij Concilio præfideret, ut ipsum Concilium tanquam prius non ritè congregatum, iterum suâ auctoritate convocaretur, & confirmaretur, quod etiam à Cardinali Ragusino nomine Gregorij factum est, & sic tandem ipse Gregorius Pontificatu cessit. Tantum verò abest, Gregorium à Concilio pro pseudo-Pontifice habitum esse, aut pro Schismaticis, qui eum venerabantur; ut semper, quoties Gregorij

(a) Regest. Actorum Constant. ex 2. MM SS. codd. Biblioth. S. Victoris apud doctiss. Scheffstratt. in Tract. de sensu & auctoritate Decretor. Concilij Constant. fol. 153.

gorij mentio incidebat, tanquam de dubio Pontifice loqueretur, & hanc formulam adhiberet, cautam quidem, sed tamen venerationi mixtam, videlicet: *Ille Dominus, qui in sua Obedientia dicitur Gregorius XII.* Et cum Resignationem, & alia Gregorij postulata admisit, his verbis usum est: (a) *Dictam Convocationem, Auctorizationem, & Confirmationem, in quantum ad Gregorium perinet, & auinet, eis admiserunt.* Quibus verbis omnino Patres significant Gregorium pro dubio saltem Pontifice sustineri potuisse; alioquin si illum pro certo & notorio Pseudopontifice, & temerario Invasore sacrae Sedis haberent, quâ ratione, imò quâ conscientia permitterent, ut Concilium indiceret, confirmaret, novum Praesidem deligeret, & denique abdicaret se potestate, quam non habebat? Planè fuisset hæc indulgentia & simulatio, tam sacro, amploque senatu plusquam indigna. Maimburgus quidem in libro (b) de Magno Schismate Occidentis hæc omnia pro lusu & scena habet, Patribus id Gregorio indulgentibus: *Ut Synagogam suam cum apparatu pompâque funeraret, inani quidem solatio, sed tamen innocuo.* Cæterum alias oportet esse Maimburgi curas, & cogitationes hominis privati imbutique politicorum principijs, ac utilia tantum, non honesta, aut decora spectantis: alias Concilij Oecumenici tot Purpuratorum, Antistitum, Principumque affluxu insignis, & nihil indignum quovis obtentu admitturi. Ac deinde prudentum iudicio reliquerim, majorem Maimburgo fidem habere velint, post duo sæcula & ex suo scribenti, quam Petro Alliacensi Cardinali & Archiepiscopo Cameracensi, qui que Concilio aderat, & omnia coram spectabat, Joanni XXIII. à quo Purpuram induerat, alioquin additissimus; is verò in Conclusionibus Anno 1415. post primam Sessionem mensis Februario Patribus Concilij oblatis, honores Gregorio oblatos non vanæ ostentationi, inanique fabulæ tribuit, sed quod *dua Obedientia Gregorij & Benedicti istos probabiliter pro Pontificibus tenerent, in qua opinionum diversa & adversa veritate non essent minores difficultates Juris & facti, quam ante Concilium Pisanum erant.* (c) Honores ergo à Patribus Gregorio exhibiti non vanæ fabulæ dati, ut

L

ut

(a) Session. 14. (b) Maimb. histor. du grand. Schif. d' Occid. l. 5. f. 309.
 (c) Ex Gestis Constant. Concil. in 4. MM. SS. & Append. ejusdem Synodi
 Edit. Paris. apud Labb. Tom. XI. Concil.

ut Maimburgo visum, sed Gregorij rationibus suum Pontificatum multis facti & Juris fundamentis, ac asecularum auctoritate fulcientis. Nec dubium est, eadem ratione, iisdem honoribus Benedictum XIII. à Concilio afficiendum fuisse, si modò æquè animum paci adjecisset; nam & ejus Pontificatum probabilem reddebant, cum tot Regnorum, Principumque auctoritas, qui ejus partes sequebantur: tum etiam quamplures juris factique rationes, quas ipse septem horarum spatio, quibus peroravit in Conventu Perpiniani habito, tantà eloquentià persecutus est, ut attonitos, defixosque redderet Auditores: nec minimum pondus ejus causæ addebat duorum fratrum sanctitas, Vincentij videlicet, & Bonifacij Ferrerij, Benedicto etiam post Pisanum Concilium additi. Et denique Johannes Gerson, (a) cujus auctoritatem tantopere & ubique contra Pontifices Maimburgus deprædicat, in tractatu de modo se habendi tempore Schismatis hæc habet: *In Schismate presenti tam dubio, temerarium, injuriosum & scandalosum est asserere, omnes tenentes istam partem vel alteram esse extra statum salutis, vel excommunicatos, vel rationabiliter de schismate suspectos.* Et infra: *Tota ratio fundatur in hoc, quòd nunquam fuit tam rationalis & vehemens causa dubitationis in aliquo Schismate, sicut in isto, cujus signum evidens est varietas opinionum Doctorum, & inter doctissimos & probatissimos ex utraque parte &c. Potest ergo illud dici rationabiliter dubitabile, quòd plurimi & maxime sapientes dubitabile reputant & prædicant &c.* Quæ doctrina & ratiocinatio Gersonis etiam post Concilium Pisanum locum habuit; nam etiam post illud fuit varietas opinionum Doctorum inter doctissimos & probatissimos, ut enim de solo Benedicto XIII. loquar, cujus Obedientia multò alijs inferior minorque, etiam post Pisanum Concilium, à quo depositus est, ei Regna Scotiæ, Navarræ, Castellæ, Arragoniæ, Sardiniaque adhererunt, inter quos S. Vincentius Ferrerius, qui novem post Pisanum Concilium annis constanter Benedicto adhæsit, nullo Sanctitatis suæ damno, quod etiam fatetur Maimburgus. (b) Non ergo constabat Concilium Pisanum Oecumenicum esse, & Alexandrum in Concilio electum, ejusque successores veros Pontifices; alioquin non sanctus, sed Ethnicus & Publicanus, qui noller Ecclesiam

(a) Joann. Gerson. I. part. operum. (b) Maimb. du Grand, Schism. d' Occident lib. 5. fol. 453.

siam audire, veróque ac legitimo Pontifici parere. Utque irrefragabili testimonio omnia concludam, id ipsum tres Nationes, Gallica, Hispanica & Italica cum Collegio Cardinalium professæ sunt, hoc est, major saniorque Concilij pars, quando in protestatione contra Germanicam Nationem edita, & in qua petebatur, ut omisso interim Reformationis articulo ad electionem procederetur indubitati Pontificis, ita loquuntur: (a) *Ecclesia in periculo remaneret, quia vix aut nunquam Summus Pontifex indubitatus posset haberi, quia vix congregaretur indubitatum Concilium deficiente Capite, ad quod pertinet convocare.* En! fatentur Patres Constantienses, nec Pisánum, nec aliud Concilium certum esse posse sub incerto Pontifice. Hæc omnia eò pertinent, ut ostendam auctoritatem Concilij Pisani tot Principum, Regum, Antistitum, Sanctorum, ipsiusque Concilij Constantiensis opinione nullo modo certam, & indubiam fuisse, ideóque à quamplurimis mortalium sine Schismatis nota Benedictum & Gregorium pro veris Pontificibus agnitos, quod etiam Maimburgus nunquam sibi constans profiteri compulsus est, quando in libro de magno Schismate Occidentis scribit: (b) *Eorum sententiam, qui Benedictum pro vero Pontifice agnoscebant, probabilem fuisse (quamvis contraria magis probabilis esset) & ideó viros sanctitate, doctrinâ, & dignitate præcipuos potuisse illam securâ conscientia amplecti.* Si ergo teste Maimburgo hæc propositio: *Benedictus est verus Papa;* erat probabilis, ergo ejus opposita, videlicet, *Benedictus non est verus Papa,* non erat certa, quod enim est certum, excludit contrariæ sententiæ omnem probabilitatem; quemadmodum quia hæc propositio, *nix est alba,* est certa; ejus opposita videlicet, *nix non est alba,* omnino non est probabilis: sequitur ergo Benedictum & Gregorium fuisse probabiliter veros Pontifices, & consequenter auctoritatem Concilij Pisani, quod utrumque depofuerat, ex Principijs Maimburgi, nullo modo certam, sed dubiam fuisse, quod probare susceperam. Erravit ergo Maimburgus, quando indubias & evidentes veritates Lectori pollicitus, dubias, incertâque supposuit.

III. *Secundo.* Demus tamen Concilio Pisano omnem auctoritatem

L 2

tatem

(a) Protestatio trium Nationum in Concilio Constantiensi post session. 38. ex Gestis Concilij in 4. MM. SS. codd. apud Schelstratt. fol. 6. (b) Maimb. hist. du Grand. Schism. d' Occident lib. 6. fol. 379. ad Annum 1415.

quam Maimburgus optat, etiam quam non habuit, adhuc tamen certum est, nihil pro Maimburgo, ejusque sententia facere. Duo enim quæri possunt, *Primo*, an Concilij Oecumenici auctoritas sit major auctoritate Pontificis Schismatici, Hæretici, dubitque, aded ut talis Pontifex à Concilio judicari possit, deponique? *Secundo*, an Concilij Oecumenici auctoritas sit major auctoritate Pontificis Catholici legitimi & certi? De hoc secundo tota quæstio & controversia inter nos est, de hoc Propositiones Parisienses loquuntur, hoc Maimburgus probandum susceperat, hoc probandum ergo erat. At Concilium Pisanum nihil penitus loquitur de hoc secundo, sed de primo tantum, de quo nulla dubitatio, nulla controversia est; quæ ergo nova hæc disputandi, demonstrandique methodus, probare jam aliàs certa & concessa, non probare negata? quærimus de Pontifice certo, Maimburgus probat de Pontifice dubio: quærimus de Pontifice Catholico, probat de hæretico: perinde, ac si iter Romam quærenti, alter Constantinopolim monstraret. Nihil ergo ad rem faciunt, quæ disputat, & ut dici solet, toto ostio aberat. Id autem quàm verum sit, hoc est, Concilium Pisanum loqui solum de Pontifice dubio, Schismatico & Hæretico, ex jam dicendis intellige, ubi etiam norabis, quàm malâ fide idem Maimburgus acta Concilij Pisani alleget, invertatque, ut videlicet quod veritate non potuit, evincat pudendis artificijs.

Certum igitur est, quo tempore Concilium Pisanum celebratum est, in eoque Gregorius & Benedictus depositi, nullum certum Pontificem extitisse, sed ob infinitas & contrarias juris & facti rationes vehementer dubitatum esse, utri Pontificum parendum esset, toto Christiano Orbe in duas factiones diviso; nam Italia cum suis Insulis, Germania, Bohemia, Hungaria, Polonia, Angliæque Gregorio parebant, Gallia verò, Hispania, Scotia cum subiectis Insulis Benedicto. Hæc verò incertitudo, uter ex duobus Pontifex esset, tanta fuit, ut Universitates Parisiensis & Bononiensis eam inextricabilem vocaverint, sic enim in Conclusionibus Concilio porrectis loquuntur: (a) *Quinta conclusio stante dubio inextricabilis Papatus propter*

(a) Conclusiones Universit. Paris. & Bonon. ex Gobel. Paderb. Off. & habentur inter acta Conc. Pisan. apud Binn. T. 3. Conc. p. 2. & Lucam d' Acher, Tom. 6. sp. cil.

propter dubium facti & juris, ne in subversionem fidei Ecclesia sic maneat perpetuò
 divisa cum tanto scandalo & animarum perditione; provisio spectat ad Concilium,
 ut utrumque eis non cedentibus possit à Papatu ejicere. In quibus verbis duo
 observa: unum, fateri Parisiensem Universitatem inextricabile
 dubium fuisse, quis ex duobus verus esset & legitimus Pontifex,
 sicque casum & quæstionem, quæ tunc temporis in Universitate
 Concilioque vertebatur, non eam fuisse, de qua modò disputamus,
 videlicet de vero & indubitato, sed de dubio Pontifice; ut proinde,
 quæ de uno casu decisa in Concilio & Universitate sunt, malè ad
 alium casum adedò diversum applicentur. Alterum verò, quod in
 ijs verbis observari oportet, est, utramque Universitatem, Bon-
 nienfem videlicet & Parisiensem, potestatem Concilij de Pontifice
 exauctorando expressè ad solum casum dubij Pontificis restringere;
 sic enim loquitur: *Stante dubio Papatus inextricabili, provisio spectat ad Con-
 cilium.* Si ergo nullum sit dubium, provisio non pertinebit ad Con-
 cilium; si enim absolutè, ac etiam omni dubio remoto posset de
 Pontifice Concilium providere, cur restringeret ad solum casum
 Pontificis dubij? Certum igitur & indubitatum est, Concilium
 Pisanum agere, & decidere de alio omnino casu, quàm ille sit, de
 quo nos disputamus; illud enim de dubio Pontifice, nos de indub-
 itato, certòque loquimur. Imò quod majus est, Patres Concilij
 Pisani velut trepidarent etiam in dubios, incertòsque Pontifices
 sententiam dicere, illud omni studio conati sunt, ut aliam causam,
 magisque certam inquirerent Pontificem deponendi, hæresin
 videlicet, quæ unica causa est, ob quam Pontifices dignitate suâ
 excidunt; & idedò in omnibus sessionibus, citationibus & sen-
 tentijs in duos Pontifices latis, hanc causam eos deponendi ob-
 tendunt: *Quod videlicet essent notorij Schismatici, necnon notorij here-
 tici, & à fide devij;* credebant enim remotà hæresi, ne quidem
 judicari illos à Concilio, multò minùs deponi posse. Id ita
 esse ex singulis sessionibus hujus Concilij patet, quas breviter
 percurram. Nam sess. 3. hæc habentur: *Declaratio ad Decretum
 latum contra duos contententes de Papatu ob contumaciam ipsorum in causa
 fidei, & schismatis contumacie.* Et infra, *Sancta Synodus Dominos Petrum
 de Luna, & Angelum Corario de Papatu contententes, & quantum in eis est,
 Ecclesiam DEI in notorio schismate tenentes, & proclamatos in causa Schismatis
 & fidei*

& fidei ad hoc praesens & sacrum Concilium. Et sess. 9. Insuper sacra synodus ex causis, quibus supra pronuntiavit, statuit, & decrevit, praefatos contententes de Papatu in praesenti causa Schismatis & fidei contumaces fore &c. Et infra. Item eadem sacrosancta Synodus in favorem fidei, & Schismatis extirpandi &c. Et sess. 13. in oratione Magistri Petri Plauti: Et postmodum posuit opinionem Universitatis Parisiensis, videlicet, quod Petrus de Luna est Schismaticus, pertinax, & hereticus, etiam accipiendo haeresim propriam & strictam, & praesens ab Ecclesia DEI &c. Idem habetur sess. 14. & sess. 15. ubi recitatur sententia in Benedictum & Gregorium à Concilio dicta: Christi nomine invocato sancta & Universalis Synodus declarat &c. Utrumque fuisse, & esse notorios Schismaticos, & antiqui Schismatis nutritores, nec non notorios hereticos, & à fide devios. Et in prima conclusione Parisiensis & Bononiensis Universitatum: Utrumque de Papatu contententes ex debito Pastoralis officij veri vel praesens stante Schismate tam inveterato tenentur & debet credere, ex quo propter dubia juris & facti super Papatu alteri dari non potest unio & pax in Ecclesia DEI &c. Et in 3. conclusione. Papa stante tali Schismate pertinaciter resistendo incurrit crimen notorium, propter quod subijcitur provisioni Concilij, & ultra hoc concluditur Schismatis nutritor & fautor, cujus obstinatione & vetustate descenditur in haeresim, & fides laeditur, cujus provisio pertinet ad Concilium. Haftenus Acta Concilij, ex quibus aperte intelligas Concilium semper loqui de dubio Pontifice, haeresisque comperto, & Schismatis tempore, & idem semper haec à Patribus repeti, sollicitis quippe, ne de alio quam Schismatis casu, aut alio Pontifice, quam dubio incertoque intelligerentur. Eandemque Universitatis Parisiensis doctrinam & cautelam fuisse, suas Conclusiones ad casum Schismatis restringentis. Nec enim epistolam ignorabant Adriani II. in octava Synodo lectam approbatamque action. 7. ubi inter alia haec habet: Romanum Pontificem de omnium Ecclesiarum Praesulibus judicasse legimus, de eo vero quemquam judicasse non legimus. Licet enim Honorio ab Orientalibus anathema dictum sit, sciendum tamen est, quia fuerat super haeresi accusatus, propter quam solium licitum est minoribus Majorum suorum moribus resistere. Vides Adrianum ne Concilio quidem Oecumenico permittere (hoc enim Honorio anathema dixerat) ut extra casum haeresis Pontificem judicet, neque Concilium Oecumenicum octavum contradixit; sed potius summis laudibus eam epistolam extulit. Pa-
 tet

tet ergo Concilij Pisani mentem, doctrinam & decreta, ad forum Schismatis & hæresis casum pertinere, de quo alibi (a) actum.

IV. Sed excusari Maimburgus utcuque posset, quippe aut statum quæstionis, de qua nunc agimus, aut Concilij mentem & verba non satis observavit: illud verò nulla ætas, nulla historia (cui fidem suam obstrinxit) ignoscet, quòd sciens prudensque sententiam Parisiensis Universitatis pervertit, eique non alium tantum sensum, sed alia omnino etiam verba adaptet, pari & sui dedecore, & Lectorum, quos fallit, injuriâ. In suo enim Tractatu historico de Prærogativis Ecclesiæ Romanæ capite 21. fol. 148. prope initium hæc habet: *Petrus Plausi unus ex Universitatis Parisiensis deputatis longâ, doctâque oratione, quam in pleno Patrum confesso peroravit, multis rationibus Ecclesiæ Universalis, & consequenter Concilij, quod eam representat, auctoritatem Pontificia auctoritati præstare ostendit, addiditque hanc esse Parisiensis, & omnium Gallia Universitatum sententiam.* Sed quàm à veritate hoc sit alienum, facile ex verbis actûque Concilij intelliges, quæ aliud omnino exhibent, quæque non potuit ignorare Maimburgus: sic ergo habent: (b) *Decima tertia sessio fuit die Mercurij, die 29. Maij, in qua post Missam & Litanias Magister Petrus Plausi pro Universitate Parisiensis dixit, opinionem Universitatis esse, istos duos contendentes debere reputari Schismaticos, & hæreticos pertinaces, firmans auctoritatem Concilij ad decidendam hanc causam, & declarandum, eos esse ab Ecclesia præcisos & abjectos &c.* Postea in medio: *Unus Episcopus Italicus dictus Novariensis legit quandam schedulam facientem mentionem; qualiter secundum ordinationem Dominorum Cardinalium per D. Cardinalem Mediolanensem fuerunt simul congregati omnes Magistri in Theologia & Licentiatii, qui ad dictum Concilium de multis partibus & Universitatibus convenerunt, & inter eos fuerit habita plena deliberatio super ista materia, & postea in eandem opinionem convenerant, & concordés fuerunt, videlicet, quòd dictos contendentes tenent Schismaticos &c.* Vides quàm alia sit Parisiensis aliarumque Universitatum sententia, ab ea, quàm illis affingit Maimburgus; non enim dicunt: *Concilia esse supra Pontificem, ut ille mirâ fiduciâ scribit: Sed Benedicium & Gregorium pro schismaticis & hæreticis habendos, & Concilium*

(a) Regale Sacerdot. fol. 415. & 462. (b) Acta Pisana ex editione Lucae & Acher scilicet. 13. & Philippi Labb. edit. Paris.

num esse in hac causa cognoscenda iudicem. Quod toto Cælo diversum est, ut pater. Sed piguit Maimburgum sententiam & verba Universitatis referre, quippe causæ suæ aut noxia, aut inutilia: at hoc non historici, sed Poetæ officium. Equidem fateor, cum primùm legendis Maimburgi historijs animum adjeci, magna me hujus hominis opinio, magna expectatio cœperat, illectum quippe & dulcedine Gallici sermonis, & ingentibus promissis tam multa & mira Lectori pollicentis: nec falli me posse credebam; nec ignorantiam in viro erudito, & doctrinam passim jactante: nec fraudes in sacerdote suspicabar: & animum firmabant narrationes historicæ tot ornamentis & coloribus veritatis aspersæ, ac candorem simplicitatēque toties professæ. Ubi verò me & semel, & decies, & centies deceptum vidi; fateor non minùs trepidum, anxiumque per hujus hominis historias incedere, quàm olim Moyses, cum per spinas, veprēsque nudis pedibus ad rubum vocaretur; suspenso videlicet semper gradu, & casum, aut vulnustimente. Nunc reliqua videamus.

